

PRAWA OBYWATELI UNII EUROPEJSKIEJ W SZKOCJI

Obywatele UE i prawa wyborcze

Ta ulotka informacyjna zawiera streszczenie Twojego prawa do głosowania jako **obywatela Unii Europejskiej** w Szkocji. W tej ulotce 'obywatele Unii Europejskiej' to obywatele państw członkowskich, jak i obywatele państw EOG (Norwegia, Islandia i Liechtenstein), oraz obywatele Szwajcarii.

W tej ulotce znajdziesz także informacje na temat **członków rodziny** którzy nie są obywatelami UE, i których prawo do mieszkania w UK jest prawem pochodnym, wynikającym z ich relacji z obywatelem UE.¹

Po wyjściu Zjednoczonego Królestwa (UK) z Unii Europejskiej (**Brexit**) prawa obywateli UE w Szkocji uległy ważnym zmianom.

Obywatele Unii Europejskiej, którzy zamieszkiwali w Wielkiej Brytanii w dniu 31 grudnia 2020 r

- ▶ Obywatele Unii Europejskiej i członkowie ich rodzin, którzy zamieszkiwali w Wielkiej Brytanii w dniu 31 grudnia 2020 r., mogli złożyć wniosek w ramach programu EU Settlement Scheme (EUSS) i otrzymać status osoby osiedlonej – **Settled Status** (pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony) lub **Pre-Settled Status** (zezwolenie na pobyt w ograniczonym zakresie na okres pięciu lat). Obywatele Irlandii i osoby posiadające bezterminowe pozwolenie na pobyt nie musiały składać wniosku.
- ▶ Jeśli nie masz obecnie pozwolenia na pobyt, możesz złożyć spóźniony wniosek do EUSS. Jeżeli chcesz pozostać w Szkocji, musisz pilnie zasięgnąć porady prawnej.
- ▶ Jeśli złożyłeś wniosek do EUSS i czekasz na decyzję (**wniosek w toku**), otrzymasz **Zaświadczenie o Złożeniu Wniosku** (ang. **Certificate of Application**) jako dowód złożenia tego wniosku. Masz prawo pozostać w Wielkiej Brytanii do czasu rozpatrzenia Twojego wniosku. Jeśli wniosek zostanie odrzucony, masz prawo pozostać w Wielkiej Brytanii do czasu,

aż wyczerpiesz drogę odwołanie się od decyzji odmownej. **Zaświadczenie o Złożeniu Wniosku** (ang. **Certificate of Application**) jest dowodem złożenia wniosku do EUSS.

Obywatele Unii Europejskiej, którzy przybyli do Wielkiej Brytanii dniu 1 stycznia 2021 r. lub po upływie tej daty

Obywatele UE i członkowie ich rodzin, którzy przybyli do Wielkiej Brytanii po raz pierwszy w dniu 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie, nie mogą ubiegać się o status osoby osiedlonej ani o tymczasowy status osoby osiedlonej. Mogą oni jedynie przyjechać jako osoby odwiedzające Wielką Brytanię na krótki okres czasu. Osoby te, aby pozostać w Wielkiej Brytanii na okres dłuższy niż sześć miesięcy, muszą ubiegać się o wizę długoterminową (np. w celu podjęcia studiów, pracy lub dołączenia do członka rodziny).

Członkowie rodzin obywateli Unii Europejskiej, którzy sami nie są obywatelami Unii, mogą przybyć do Wielkiej Brytanii, jeśli posiadają zezwolenie rodzinne EUSS lub biometryczną kartę pobytu wydaną przez Wielką Brytanię. Po przybyciu do Wielkiej Brytanii powinni oni w ciągu trzech miesięcy złożyć wniosek do EUSS.

1. 'Członkiem rodziny' może być: małżonek lub partner, dzieci, wnuki oraz prawnuki w wieku poniżej 21 lat, dzieci pozostające na utrzymaniu, które ukończyły 21 lat, rodzice pozostający na utrzymaniu, dziadkowie oraz pradiadkowie, jak i niektórzy partnerzy, którzy nie zawarli związku małżeńskiego oraz inni krewni pozostający na utrzymaniu (w przypadku gdy Home Office [Ministerstwo Spraw Wewnętrznych] wydało zaświadczenie o rejestracji 'dalszego członka rodziny').

Obywatele UE i prawa wyborcze

Czy mam prawo do głosowania w Szkocji?

Obywatele UE posiadający Status Osoby osiedlonej lub Tymczasowy Status lub inne prawo do pobytu

Masz prawo do głosowania w wyborach samorządowych oraz w wyborach do Parlamentu Szkockiego, jeśli:

- ▶ Jesteś bywatelem UE lub członkiem rodziny obywatela UE, I otrzymałeś pozwolenie na pobyt
- ▶ masz ukończone 16 lat, oraz
- ▶ jesteś zarejestrowany do głosowania w Szkocji.

W wyborach **do Parlamentu UK możesz głosować tylko, jeżeli:**

- ▶ Jesteś także obywatelem UK, Republiki Irlandii lub obywatelem kraju należącego do Wspólnoty Narodów (Commonwealth) (jak np. Cypr lub Malta) który otrzymał prawo do pobytu, i
- ▶ Masz ukończone 18 lat i
- ▶ Jesteś zarejestrowany do głosowania w UK

W jaki sposób mogę zarejestrować się na listę wyborczą?

Możesz zarejestrować się na listę wyborczą w wieku 14 lat (do wyborów Szkockich) i 16 lat (do wyborów Parlamentu UK).

Możesz zarejestrować się na stronie <https://www.gov.uk/register-to-vote>. Zostaniesz poproszony o numer ubezpieczenia społecznego (national insurance number) (jeżeli go posiadasz), o potwierdzenie obywatelstwa oraz

obecnego adresu zamieszkania w Szkocji. Twój wniosek zostanie przesłany do lokalnego Urzędnika ds. rejestracji wyborczych (Electoral Registration Officer) który potwierdzi Twoją rejestrację i skontaktuje się z Tobą w razie jakichkolwiek dodatkowych pytań.

Czy mam prawo startować w wyborach w Szkocji?

WYBORY DO RADY MIASTA (COUNCIL)

Możesz kandydować w wyborach samorządowych w Szkocji, jeśli masz ukończone 18 lat i posiadasz:

- ▶ Pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony (w tym status osoby osiedlonej)
- ▶ tymczasowy status osoby osiedlonej
- ▶ jesteś obywatelem kraju, który zawarł z Wielką Brytanią umowę o prawie do głosowania i kandydowania (obecnie Luksemburg, Polska, Portugalia i Hiszpania)

Oraz spełniasz jedno z następujących kryterium:

- ▶ Jesteś na liście wyborczej rejonu władz lokalnych w którym chcesz startować do wyborów,
- ▶ Jesteś właścicielem, najemcą, mieszkańcem lub pracownikiem w rejonie władz lokalnych w którym chcesz startować do wyborów
- ▶ Mieszkasz w rejonie władz lokalnych w którym chcesz startować do wyborów

WYBORY DO PARLAMENTU SZKOCKIEGO

W wyborach do Parlamentu Szkockiego mogą startować osoby, które ukończyły 18 lat i posiadają:

- ▶ Pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony (w tym status osoby osiedlonej)
- ▶ Tymczasowy status osoby osiedlonej

Obywatele UE i prawa wyborcze

UK PARLIAMENT ELECTIONS

Obywatele UE i członkowie ich rodzin mogą startować w wyborach do Parlamentu UK, tylko jeżeli:

- ▶ Są także obywatelami UK, Republiki Irlandii lub obywatelami kraju należącego do Wspólnoty Narodów (jak np. Cypr lub Malta) którzy posiadają prawo do pobytu lub Status Osoby Osiedlonej
- ▶ Mają ukończone 18 lat i
- ▶ Mieszkają w UK

Gdzie mogę uzyskać więcej pomocy lub porad?

Aby zarejestrować się do głosowania w Szkocji:

- ▶ Przeczytaj wskazówki **Rządu Szkocji** na MyGov Scot:
<https://www.mygov.scot/register-to-vote-scotland/>

Więcej informacji na temat egzekwowania prawa do głosowania w Szkocji:

- ▶ Przeczytaj wytyczne szkockiego rządu:
<https://www.mygov.scot/how-to-vote>
- ▶ Skontaktuj się z **Komisją Wyborczą w Szkocji** drogą telefoniczną 0333 103 1928, lub internetową:
<https://www.electoralcommission.org.uk/>

lub pocztą elektroniczną na adres:

infoscotland@electoralcommission.org.uk

Więcej informacji na temat startowania w wyborach w Szkocji:

- ▶ Wskazówki **Komisji Wyborczej** dla kandydatów:
<https://www.electoralcommission.org.uk/i-am-a/candidate-or-agent>

1 stycznia 2023